

16.	Viel beweinter Schatten			
17.	Warum in die Ferne schweifen?			
18.	Daran erkenn ich meine Pappenheimer			
19.	Der langen Rede kurzer Sinn			
20.	Die Kunst geht nach Brot			
21.	Die Kirche hat einen guten Magen			
22.	Arm am Beutel, krank am Herzen			
23.	Man lebt nur einmal in der Welt			
24.	Nach Golde drängt, am Golde hängt doch alles			
25.	Von Zeit zu Zeit seh ich den Alten gern			

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Басыров Ш.П. Категория жизни и смерти в разноструктурных языках (на материале паремий и крылатых выражений) // *Studia Germanica et Romanica: Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання: Науковий журнал.* – Донецьк: ДонНУ, 2009. – Т. 6. – № 1 (16). – С. 45-60.
2. Бессонова О.Л. Модель експериментального вивчення особливостей вербалізації ціннісної картини світу // *Studia Germanica et Romanica: Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання: Науковий журнал.* – Донецьк: ДонНУ, 2007. – Т. 4. – № 1 (10). – С. 5-15.
3. Демидкина Е.А. Фразеологизмы, паремии и афоризмы как средство объективации концепта "Leben" в немецкой языковой картине мира: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Воронежский гос. пед. ун-т. – Саратов, 2007. – 21 с.
4. Дядечко Л.П. Крылатые слова как объект лингвистического описания: история и современность / Киевский национальный ун-т им. Тараса Шевченко. – К.: ВПЦ "Київський ун-т", 2002. – 293 с.
5. Левицкий В.В. Семасиология. – Винница: НОВА КННГА, 2006. – 512 с.
6. Левицкий В.В., Стернин И. А. Экспериментальные методы в семасиологии. – Воронеж: Изд-во ВГУ, 1989. – 192 с.
7. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. – Запоріжжя: Прем'єр, 2008. – 332 с.
8. Мцбус F. Die Meyrink-Hypothese. Zur aktuellen Verwendung geflügelter Worte – das Beispiel "Faust" // *Muttersprache. Vierteljahresschrift für deutsche Sprache.* – Wiesbaden; Berlin: Ges. für Dt. Sprache, – Jahrgang 108 (1998), Heft 3, – S. 232-251.
9. Nuss B. Das Faustsyndrom: ein Essay über die Mentalität der Deutschen. – Bonn; Berlin: Bouvier, 1992. – 213 s.

Шуменко О. А.
(Суми)

**СПОЛУЧУВАЛЬНІСТЬ АНГЛІЙСЬКИХ ЧИСЛІВНИКІВ
(на матеріалі художнього дискурсу)**

У статті розглянуто основні моделі сполучувальності англійських числівників (на матеріалі англійського художнього дискурсу). Фокусується увага на лексичному навантаженні компонентів нумеральних словосполучень.

В статье рассмотрены основные модели сочетаемости английских числительных (на материале англоязычного художественного дискурса). Фокусируется внимание на лексической нагрузке компонентов нумеральных словосочетаний.

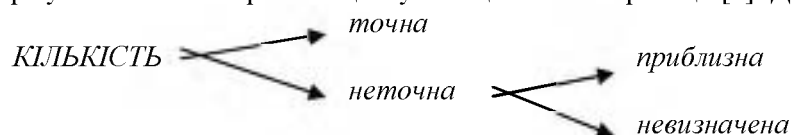
The article deals with the basic models of the English numeric words in the English belles-lettre discourse. Attention is been focused on the lexical charge of the numeric expression components.

Об'єктом статті виступають числівники англійської мови, **предметом** – їх сполучуваність у художніх текстах. **Актуальність** теми зумовлена сьогоденними тенденціями до вивчення функціонального навантаження мовних одиниць, з одного боку, та малодослідженістю контекстуально-го буття числівників, з іншого.

Квантитативні одиниці пройшли складний шлях і характеризуються притаманними їм структурними, семантичними, прагматичними потенціями. Як відомо, квантитативне поле складається із двох секторів – одиниць нумерального та дименціонального планів [4]. В оточуючому світі квантитативність представлена дискретними та недискретними денотатами, а концепт квантитативності – об'єктивною, логічною (ментальною) та лінгвістичною тріадою [5: 14].

Омовлення кількості, як лінгвістична технологія, має ментальну основу. Кількісні відно-

шення екстеріорізуються на векторах концептуалізації та категоризації [3]. Див. схему.:

Квантитативні оцінки позначаються різними частинами мови, але найчастіше числівниками, які виступають домінантами в парадигматичній групі нумеративів, складають її ядро. Концепт кількості поповнюється із різних джерел, а саме лексикографічних, дослідницьких доробків учених та текстових дискурсах.

Таблиця 1

1.	<i>NumN</i>	<i>Two yuzukiri</i>	<i>The waitress came back and took our order: two yuzukiri [7: 47]</i>
2.	<i>Num of N</i>	<i>One of the places</i>	<i>I decided to head over to the Kodokan, one of the places where I practice judo [7: 65]</i>
3.	<i>AdjNumN</i>	<i>Young three women</i>	<i>Young three women who looked like office ladies on a night out [7: 18]</i>
4.	<i>AdvNumN</i>	<i>About five minutes</i>	<i>In about five minutes, for example, to make sure there's no one waiting for you in your apartment [7: 34]</i>
5.	<i>PrNumN</i>	<i>My three rules</i>	<i>... that he'd broken one of my three rules by putting a B-team on Kawamura [7: 53]</i>
6.	<i>Denum</i>	<i>Alone, only, between</i>	<i>He was obviously alone [7: 97] There are some people between us [7: 12]</i>

Таким чином, як показує формалізація структурних утворень нумеральних словосполучень, стабільними компонентами виступають числівники (*Num*), які виконують квантитативну функцію: детермінованими елементами виступають дискретні імена – іменники або їх субститути. Модель *NumN* може модифікуватися в модель *Num of N*. Іменники або їх субститути представлені в групах: 1) *NumN₁* – назви живих істот (*three dogs*), 2) *NumN₂* – назви природних об'єктів або артифактів (*three cigars*), 3) *NumN₃* – назви дій, процесів, явищ (*two revolutions*), 4) *NumN₄* – назви числових та дименціональних величин (*four yards*) [5: 32-33]. Напр.: англ. – *You going to blend in with fifty girls in blue sailor school uniforms picking out padded bras [7: 7]. Two stations ahead, three at the most, and it would be done [7: 15]. There would be at least two point of egress, as well, so waiting would be useless [7: 62]. The screen indicated that the pacemaker was set to deliver current at durations of 48 milliseconds [7: 17].*

Зазначені моделі можуть розширюватись за рахунок специфікаторів (*Sp*) – розширювачів конструкцій. Специфікатори ословлюються різними частинами мови. Напр.: англ. – *only three boys, my three boys, additional three books*. Виокремлюються моделі – *AdvNumN, PrNumN, AdjNumN*

Можливі модифікації *AdvNumN*, які представлені варіантами *AdvNumprN* та *AdvNumN4*. Компонент *Adv* корелює з нумеральним означенням референтів. Напр.: англ. – *(only ten) metres, (over twenty) years, (about two) point of egress*. У варіантах *AdvNumN4* прислівник вказує на границі нумерального представлення референтів, а іменник представлений дименціональними словами на позначення міри та ваги. Омовлення зазначених моделей свідчить про атракцію числових та дименціональних компонентів. Прислівники виступають ознаками ознак квантитативності – точної або приблизної. Напр.: англ. – *The fruit store was only ten meters ahead [6: 7]. Over three hundred people step off the curb at the same instant [6: 11]. He would stop about twenty meters ahead [6: 6].*

Модель *PrNumN* представлена варіантами типу *PrNumN4* та *PrAdj₁(Adj₂)N*. Пор.: англ. – *my two friends, my first real friend*. Напр.: *A reminder of my three no's: no women or children, no acts against nonprincipals, no other parties retained to solve the problem at hand [6: 22]. He spoke little of his family, of his two young daughters in Japan [6: 34].* У цій парадигмі виокремлюються вказівні та присвійні займенники.

У словосполученнях *AdjNumN* прикметник виступає означенням усього нумерального словосполучення, тобто не корелює прямо з *Num*. Пор.: англ. – *good (two miles), additional (three voice)*. Напр.: англ. – *... then let them pull a good twenty meters ahead before emerging from the station entrance to follow [6: 61]. I took deep two breaths [6: 200].*

Ідентифікація *SpNumN* є вельми актуальним для осмислення системних відношень компонентів лексико-семантичного поля кількості, для з'ясування функціональних потенцій квантитативних одиниць [2]. Семантична наповненість специфікатора впливає на характер позначення кількості у нумеральних словосполученнях. Дослідження емпіричного матеріалу показує, що в моделі *SpNumN*, специфікатор, займаючи різні позиції стосовно числівника, детермінується частиномовною належністю до адвербіальних, прономінальних, ад'єктивних одиниць та їх синтаксичним буттям [1; 3].

Специфікатор-прислівник модифікує кількісні ознаки, що реалізують як точну так і неточну кількість. Серед прислівників виокремлюються одиниці, що реалізують міру більшого (*more than, above*), меншого (*less than, under*) або невизначеного (*about, around*) числа. Напр.: англ. – *Then the sound of more footsteps, more than one person. The stroll over to Tsuta took less than five minutes, during which we made small talk. I had met Harry about five years earlier in Roppongi [7: 151].*

У функції принумерального специфікатора вживаються вказівні та невизначені займенники. Вказівні займенники *this* та *that* маркують одиничність – (*this man*), а *these* та *those* – множинність – (*these two men*). Напр.: англ. – *Not one of these seven cases resulted in so much as this homicide investigation [6: 218].*

У групі невизначених займенників виокремлюються *any, all, some, other*. Якщо *any, all* та *other* разом з числівником спроможні виражати приблизну та невизначену кількість (*my six apples, any seven students, all five pictures*), то числівники із займенником *some* у моделі *PrNumN* виражають ознаку приблизної кількості (*some six apples*). Напр.: англ. – *Please wait here – the second set will start in any fifteen minutes [7: 119]. For all six years, SOG's operations in Laos, Cambodia, and North Vietnam were compromised by a mole [7: 231]. Then one of the other six guys yells ... and shoulders his rifle, too [7: 202]. ..., where we were greeted by a young Japanese man with a stylish brush cut and a well-tailored navy suit with three of its some buttons fastened [7: 127].* Займенник із семою приблизності препарує однойменну сему нумерального словосполучення.

У моделі *NumN* специфікатор може займати постпозицію по відношенню до *Num*, у суцесивності типу *NumAdjN* (*two middle-aged men*), *NumAdj1Adj2N* (*two best real friend*), та *NumPrN* (*two my friends*). Напр.: англ. – *Two middle-aged men in black suits and ties left the coffee shop [7: 76]. I received my first practical lessons [7: 65]. Two his partners patted me down [7: 269].* Модель *NumNSp* представлена в компресованих словосполученнях типу *two stations ahead*, де прислівник тяжіє до іменника.

Але у розглянутих вище моделях стабільним елементом є *Num*, функціонування якого детермінується іманентними законами англійської мови, її структурним та семантичним дизайном.

Особливий лінгвокогнітивний інтерес представляють собою деривативні потенції нумеральних одиниць, їх епідигматичне буття. Компонент *Num*, у вільних нумеральних словосполученнях є стабільним автономним компонентом. Денумеративи є секондарними конструюваннями, модифікованими дериватами, які потребують у перспективі подальшого ретельного системно-функціонального осмислення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кубрякова Е.С. Типы языковых значений. Семантика производного слова. Изд. 2-е, доп. / Е.С. Кубрякова. – М.: Издательство ЛКИ, 2008. – 208 с.
2. Левицкий В.В. Семасиология / В.В.Левицкий – Винница: НОВА КНИГА, 2006. 512 с.
3. Омельченко Л.Ф. Продуктивные типы сложных слов в современном английском языке. – Киев: Вища школа, 1981. – 143 с.
4. Швачко С.О., Кобякова І.К. Нові технології вивчення квантитативних одиниць англійської мови // Актуальні проблеми романо-германської філології в Україні та Болонський процес. / Матеріали Міжнародної наукової конференції 24-25 листопада 2004 р. – Чернівці: Рута. – С. 297-298.
5. Швачко С.О. Квантитативні одиниці англійської мови: перекладацькі аспекти. – Посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 128 с.
6. Alistair Maclean, Floodgate, Fontana/Collins, 1984, Number of Pages. – 315.
7. Barry Eisler, Rain Fall, PENGUIN BOOKS, 2002.

Щербань Н. П.
(Чернівці)

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ І ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ

Стаття присвячена дослідженню семантичних особливостей фразеологічних одиниць і термінологічних словосполучень. Розглядаються проблеми розмежування термінологічних і фразеологічних словосполучень. У статті аналізуються диференційні ознаки фразеологізмів і термінологічних словосполучень, характеризуються складені терміни і найменування, що виникли внаслідок метафоричного переосмислення вільного словосполучення, розкриваються причини неправильного написання окремих сталих словосполучень, що полягають у змішуванні онімізації, термінологізації та фразеологізації.

Статья посвящена исследованию семантических особенностей фразеологических единиц и терминологических словосочетаний. Рассматриваются проблемы размежевания терминологических и фразеоло-